

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. június 26. kedd.

A. R. A. 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 149. SZÁM.

A. A. GROMIKO
június 21-i nyilatkozata
a négy hatalom helyettes
külügyminisztereinek értekezletén
(2-3 oldal)

A Párt gondoskodik a dolgozók üdültetéséről

Május 30-án volt egy éve annak, hogy élethelpezt hazánk első legdemokratikusabb munkatörvénye: a munkakódex. A munkakódex minden egyes fejezete a Párt és népi demokratikus kormányunk határtalan gondoskodását tükrözi a dolgozók milliói iránt. A munka szocialista javadalmozása, az ingyenes orvosi kezelés, a fizetett szabadság, a 8 órai munkaidő — mind olyan jogok, melyekről a dolgozók a múltban álmodni sem mertek. Kormányunk újabb gondoskodása az is, hogy a nehéz munkát végző és az egészségre káros munkahelyeken dolgozó munkások munkaidője 8 órától 6-7, illetve 4 órára csökkent.

Szocialista munkatörvényünk öt éves tervünk sikerének egyik legfőbb biztosítója. Ahogyan nőnek eredményeink a termelés nagy esatájában, ugyanugy növekszik hazánkban a dolgozók jóléte. Ez természetes is, hiszen gyárainkban, üzemekben, bányáinkban már nem a bel- és külföldi kapitalistáknak, az amerikai, angol, francia és német trösztöknek, hanem magunknak dolgozunk, szabad hazánkat gazdagítjuk.

Munkánk eredményeként hazánkban évről-évre nagybodlik a társadalmi juttatásokra fordított költségvetési alap.

Pártunk és kormányunk ebben az évben is lehetővé tette, hogy az üzemek, gyárak, bányák és munkatelepek munkásai, technikusai, mérnökei és tisztviselői a fenyvesek között, a gyógyfürdőkön, a tenger mellett töltsék szabadságukat.

Üdülőhelyeink, gyógyfürdőink villái, nyaralói máris megteltek élmunkásokkal, sztahanovistákkal, munkájukban kitűnő dolgozókkal. Kopetin Géza elbányász Szinajáról küldte üdvözlését az elmúlt napokban bányászársainak. A „Herbák János”-művek élmunkáscsoportja Mangálán és Vasile Roaitán tölti szabadságát, Herghe Katalin és Tikler Katalin a sztálinvárosi „Vörös Partizán”-gyár munkásai Dornavatráról üdvözlő munkatársaikat. A kolozsvári „Triumf” autógyár-üzemből harmincan tölthetik pihenő szabadságukat az Országos Szakszervezeti Tanács nyaralótelepein. Haton pedig a társadalombiztosító útján szanatóriumban gyógykezelte magukat. A

„Breiner Béla” textilgyár husz szövönője a borszéki, szovátai, báznaj és predeáli üdülőtelepen töltik szabadságukat.

Az 1951. évi állami tervünk előirányzata szerint 60 ezer dolgozó gyógykezelési magát és ezer ágyval növeljük a gyógyfürdők befogadóképességét. Az üdülőhelyekre küldött dolgozók száma 1951-ben 195 ezerre emelkedik. Míg a pihenőre utalt gyermekek számát 84 ezerre emeljük az 1950. évi 60 ezerrel szemben.

Az üdültetési akció megszerzése nagy munkát igényel. Különösképpen nagy feladatok hárulnak ebben a munkában az üzemi bizottságokra és ezen belül a társadalombiztosító bizottságokra. Az üzemi bizottságoknak amint megkapják a kimutatást az üzem részére kijelölt helyek számáról, azonnal intézkedniük kell azok felosztásáról, össze kell állítani azoknak az élmunkásoknak munkájukban kitűnő dolgozóknak, vagy gyógykezelésre szoruló betegeknek névsorát, akik valóban megérdemlik, hogy az állam költségén üdülőtelepen vagy szanatóriumban töltsék szabadságukat. Az üzemi alapszervezet javaslatait szemelőlő tartva az üzemi bizottság csoportgyűléseken beszél meg és állítja össze a végleges névsort. Ugyancsak a társadalombiztosító és üzemi bizottság feladata, hogy idejében értesítsék a beosztottakat az utazás időpontjáról.

Az üdülőotthonokban ebben az évben a dolgozók előtt sokkal szélesebbkörű művelődési, szórakozási lehetőség nyílik, mint tavaly. Az üdülőtelepeken nyaraló dolgozók örömmel veszik igénybe a könyvtárat, az újságokat. Egy percre sem akarnak elszakadni az élettől, otthon maradt munkatársaik napi eredményeitől. Ezt bizonyítják a gyári üzemi bizottságokhoz, a sajtóhoz érkező levelek, amelyekben az üdülőtelepen nyaraló munkások szerettel üdvözlöik munkatársaikat és további sok sikert kívánnak munkájukhoz. A dolgozók mély hálával és szeretettel emlékeznek meg leveleikben a Pártól. Az üzemi dolgozók igyekeznek új erőt szereznél az üdülőtelepeken, hogy kipihenten, egészségesen, felfrissülve térjenek vissza munkahelyekre.

A DOLGOZÓK MINÉL BŐSÉGESEBB LÁBBELIELLÁTÁSÁÉRT!

A kolozsvári 93. számú „Victoria” cipőüzletben június 1-től június 24-ig 1100 dolgozó váltotta ki lábbelijét. Ezenkívül a főköztétel 1550 pár szabáru férfi-, női- és gyermekcipőt osztott ki 3,300,000 lej értékben. Képtünkön férfi- és nőcipőket osztanak a D1-es cipőjegyekre.

Fokozzuk a koreai nép megsegítésének akcióját

FELHÍVÁS

a Román Népköztársaság valamennyi becsületes emberéhez

A Duna—Feketetenger csatorna munkatelepeinek munkásai, mérnökei, technikusai és tisztviselői nagygyűlést tartottak, hogy kifejezésre juttassák együttérzésüket a koreai népek és amerikai imperialisták és esatlósaiak legázó hordái ellen vívott hősi harcával. Ezalkalommal kifejezésre juttattuk a testvéri koreai nép iránti forró szeretetünket és engesztelhetetlen gyűlöletünket az amerikai imperialistákkal szemben, akik kirobantották a koreai bűnös agresszort.

Egy év óta az imperialista agresszorok felperzsélik a békés koreai nép földjét, megkínózzák és kivégzik a koreai hazafiakat, legyilkolják a védetlen nőket, gyermekeket és öregeket.

Tetteik jelezik e vérszomjas gonosztevőket, a népek békés, szabad és boldog életének e legkegyetlenebb ellenségeit.

A szörnyűséges bombázások, az imperialista agresszorok által elkövetett összes barbár cselekedetek ellenére, a koreai nép, élén Kim-ir-Szen elvtárral, a hős kínai önkéntesek támogatásával és a világ összes népeinek rokonszenvétől és szeretetétől kísérve, csodálatos bátorsággal folytatja a harcot szabadságáért és nemzeti egységéért, egyre keményebb csapásokat mér az agresszorokra.

A koreai nép harca igazságos harc és — miként azt a nagy Sztálin mondta — ha az agresszorok véglegesen visszautasítják a békejavaslatokat, a koreai háború csak az intervenciók vereségével végződhet.

A koreai népek, szabadságáért és függetlenségéért vívott hősi harcra az összes békevágyó népek harca is egyidőben.

Ezért mi, a Duna—Feketetenger csatorna építői felhívjuk Hazánk valamennyi becsületes emberét, hogy

fokozza erőfeszítéseit szabad és boldog életünk felépítéséért, dolgozzék lelkesen Hazánk megerősítéséért, mert ezzel növeli azokat az erőket, amelyek a Nagy Szovjetunióval az élen, világszerte a békéért küzdenek.

Felhívjuk Hazánk városainak és falvainak valamennyi becsületes emberét, hogy terjessze ki és fokozza a koreai nép megsegítéséért folyó akciót; ezzel járuljon hozzá az emberélet ezreinek megmentéséhez és így juttassa kifejezésre szeretetét a koreai nép iránt, amely az agresszorok fölélti végleges győzelem kivívásáért, az egész világ békéjéért harcol.

Eljén az imperialista agresszorok kezével Koreáról! Eljén a koreai nép és a kínai önkéntesek hősi harcra az amerikai és angol imperialista előzőlők ellen!

Eljén a koreai nép és népünk testvérisége!

Eljén a világ összes népeinek békeharca!

A Duna—Feketetenger csatorna munkatelepei munkásai, mérnökei és technikusok kollektívája nevében:

- BUDESCU STEFAN, a békeharcbizottság elnöke.
- BELDEANU ION, a pártszervezet titkára,
- GRÜNBERG MAYER mérnök, a csatorna vezérigazgatója,
- IUGA GHEORGHE, az ideiglenes szakszervezeti bizottság elnöke,
- STELIAN SAVIN, az IMSZ-bizottság titkára,
- SIMIONOVA MÁRIA, közműves,
- OLTEANU ION, traktorista,
- PUSCASU ION, kotrógépező,
- RUSCI AUREL, mérnök,
- POSTOUCU VASILE, vezérigazgatóhelyettes,
- LIVEANU MÉRNÖK,
- CERCHEZEANU DUMITRU, a békeharcbizottság titkára és mások.

Az ötéves terv győzelméért

TOVABB FOLYTATJÁK A HARCOT A TERV IDŐELŐTTI TELJESÍTÉSÉÉRT A KOLOZSVARI VASUTI FŐMŰHELYEK DOLGOZÓI

A kolozsvári vasuti főműhelyek dolgozói az első félévben elért eredményeken fellelkesedve, tovább folytatják a harcot az egész évj terv időelőtti teljesítéséért. Az első félévet június 15-re befejezték. A dolgozók az elmúlt napokban munkailést tartottak, amelyen ígéretet tettek arra, hogy július 1-ig 17 százalékkal tulszárnyalják a félévi előirányzatot. Ennek érdekében a személykocsi javítók

10 százalékkal, a teherkocsi javítók 18 százalékkal, a mozdonyjavítók 3 százalékkal, a külső rendeléseket végző vasuti munkások pedig 105 százalékkal termelnek többet a tervelőirányzatnál.

A kolozsvári vasuti főműhelyek munkásai és technikusai igyekeznek elősegíteni a küszöbönálló terménybegyűjtési munkálatokat is. A begyűjtött gabona elszállításához szükséges teherkocsi javításánál Horváth

Ferenc gépasztalos csoportja jár az élen. A kocsi-ajtók készítésénél Balázs Mihály, Széll Zoltán, valamint Halai Mihály csoportja tűnt ki. Csutkij szovjet sztahanovista, minőségi módszereit alkalmazva. Cozma Andrei esztergályos csoportja igen szép eredményeket ér el. Június 20-tól júliusra termelnek. Bajor János és Vándiesi Leontin gépszerelők munkacsoportjai is élen járnak a szállítóeszközök javításánál.

MÁR 100 DOLGOZÓ ALKALMAZZA NINA NAZAROVA MÓDSZERÉT A KOLOZSVARI „ARMATURA”-GYÁRBAN

A kolozsvári „Armatura”-gyár dolgozói mind szélesebb körben alkalmazzák Nina Nazarova módszerét.

Először 35 munkás kötött egyéni szerződést és tett ígéretet arra, hogy szocialista gondozásba veszi gépét. Az elért eredmények láttán mind többen kapcsolódtak be a mozgalmába. A szerződést kötők számának növekedésével párhuzamosan mindinkább csökkent az üzemben a géptörések, sérülések, üzemzavarok száma. Ma már száz tagja van a szocialista gépgondozási mozgalomnak az üzemben. A szovjet munkamódszer széleskörű alkalmazása meg is látzik a gépek külső alakján, növekvő termelőképességén és általában az egész üzem termelésén.

KÖZEL 3 MILLIO LEJ MEGTAKARITÁS A PETROZSÉNYI KÖZPONTI MŰHELYEKBEN

A petrozsényi központi műhelyek munkásai és technikusai vállalták, hogy a félévi tervet június 7-re befejezik és 2,710,000 lejt takarítanak meg. A központi műhelyek dolgozói feladatuknak eleget tettek: félévi előirányzatukat már június 5-re teljesítették és 2,790,000 lejt takarítottak meg.

A munkaversenyek élen Feldman Lajos, Korjanta Károly, Steiner József, Galinszki Gyula és Barbu Stefan haladnak, akik naponta 50—100 százalékkal haladják túl az előirányzatot. Szép eredményeket értek el az esztergályosok közül Hauptman Antal, Marosan Josif, Trifan Gheorghe és Baja Nicolae munkások, akik 100 százalékkal szárnyaltak túl napi előirányzataikat. Az eredményeket Bikov és Bortkjevics szovjet sztahanovisták gyorsfémvágási módszerének alkalmazásával érték el.

Versenyben végzik a második kapálást Torda-rajon dolgozó földművesei

Az egerbegyi dolgozó földművesek versenyfelhívására Torda-rajonban egyre fokozódó lendülettel folynak a növénygondozási és a termébetakarításra való elkészületek munkálatai. Torda-rajonban 86 falu dolgozó földművesei fogadták el a versenyfelhívást. A növénygondozási munkákban minden faluban a párttagok példát mutatnak. Előnek végzik el mindenütt a gyomirtási munkákat. Az egyéniileg gazdálkodó dolgozó földművesek június 20-ig 11,930 hektáron

végezték el a második kapálást. A második kapálásban a legjobb eredményeket Lóna szegény- és középparasztjai érték el. Megelőzték még az egerbegyieket is. Lóna földművesei a második kapálást már 95.9 százalékkal, míg az egerbegyiek csak 92.1 százalékkal végezték el. A versenyben a gerendi dolgozó földművesek a harmadik helyen állnak. 91.5 százalékos eredményükkel. A kapálási munkákban kitűntek Lóna Radu Ion, Mazera Nicolae, Egerbegyben Mold-

van Teodor, Lengyel Károly és Chiorean Dumitru, Gerenden Dăcesel Károly és Hudrea Emil szegény- és középparasztok.

A növénygondozási versenyben néhány falu lemaradt. Így például a sáttmezi dolgozó földműveseknek is fokozniuk kell a munka ütemét, mert a második kapálást még csak 25.3 százalékkal végezték el. Ugyanúgy a Jera dolgozó földműveseknek is igyekezniük kell a második kapálással.

A. A. Gromiko június 21-i nyilatkozata

a négy hatalom helyettes külügyminisztereinek értekezletén

PARIZS. — (Agerpres.) A Tass külföldi tudósítója jelenti: A. A. Gromiko szovjet megbízott június 21-én a négy hatalom külügyminiszterhelyetteseinek előzetes értekezletén a következő nyilatkozatot adta:

— A szovjet küldöttség több ízben hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország megbízottai értekezletünk munkájának megkezdésétől fogva azon az úton haladtak, hogy mindenféle akadályokat gördítsenek a megegyezés elé azokban a kérdésekben, amelyeket a Külügyminiszterek Tanácsának meg kellett vizsgálnia.

Tárgyalásaink több mint három hónapra át tartottak. E rendkívül hosszú időszak ellenére, nem sikerült megegyezésre jutni a Külügyminiszterek Tanácsa elé terjesztendő kérdésekben.

Ennek a helyzetnek természetesen nem az volt az oka, mintha nehézségek merültek volna fel a béke szempontjából

I. A SZOVJET KORMÁNY KEZDEMÉNYEZTE A KÜLÜGYMINISZTERI TANÁCS ÖSSZEHOVÁSÁT

Ismeretes, hogy a szovjet kormány már nyolc hónappal ezelőtt azt a javaslatot terjesztette az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai elé, hogy haladéktalanul hívják össze a Külügyminiszteri Tanács ülését a potsdami egyezmény teljesítése kérdésének megvitatására. Németország demilitarizálását illetőleg.

A szovjet kormány e javaslat előterjesztésénél abból a tényből indult ki, hogy az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányai több év óta durván megszegik a Németország demilitarizálására vonatkozó potsdami egyezményt és hogy a Németország demilitarizálására vonatkozó kérdés igen nagyfontosságú Európa békéjének és biztonságának megvédése szempontjából. Az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányainak négy hónapra volt szükségük, hogy elkészüljenek arra az előzetes értekezletre, amelyen a külügyminiszterhelyettesek kidolgozzák a Külügyminiszteri Tanács ülésének napirendjét. Mint ismeretes, a három hatalom kormányai ragaszkodtak hozzá, hogy terjesszék ki a négy külügyminiszter által megvizsgálandó kérdések körét; nyomatékosan kérték, hogy a külügyminiszterek ne szorítkozzanak csupán Németország demilitarizálásának megvitatására.

A szovjet kormány elfogadta az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányainak a napirend kibővítésére irányuló javaslatát, de természetesen ismételt hangsúlyozta, hogy éppen a három nyugati hatalomnak a német militarizmus feltámasztására irányuló politikáján következtében, a potsdami egyezmény teljesítése Németország demilitarizálását illetőleg különösen nagyfontosságú és hogy ennek a kérdésnek, fontosságának megfelelő helyet kell biztosítani a napirendben.

A külügyminiszterhelyettesek értekezletén a szovjet küldöttség napirendre a következő pontokat javasolta, amelyek igen nagyfontosságúak az európai béke megerősítésére és a négy hatalom közötti kapcsolatok megjavítása szempontjából:

1. A potsdami egyezmény teljesítése a négy hatalom részéről Németország demilitarizálásával kapcsolatban és Németország újrafelfegyverzésének megakadályozása.

2. A német békeszerződés megkötésének meggyorsítása és ennek megfelelően a németországi megszálló csapatok visszavonása.

3. Az európai helyzet megjavítása és a négy hatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország — fegyverkezésének

fontos kérdések megtalálásában, vagy pedig a napirend egyik vagy másik pontjának megfogalmazásával kapcsolatban. Az előállt helyzet oka az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország politikájának alapjában kereshető. A három ország kormányai a közvélemény nyomására kénytelenek voltak elfogadni a Szovjetunióhoz az előzetes tárgyalásokra vonatkozó javaslatát. De az értekezlet egész munkája alatt elkezdték, hogy a külügyminiszteri tanács napirendjére felvegyük azokat a legfontosabb problémákat, amelyek közvetlen kapcsolatban állnak az európai béke megerősítésével, valamint az Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország és a Szovjetunió közötti kapcsolatok megjavításával.

és haderejének azonnali csökkentése.

4. Az Atlanti Egyezmény és a Nagybritanniában, Norvégiában, Izlandon, más európai országokban és a Közkeleten létesített amerikai katonai támaszpontok kérdése.

5. Az olasz békeszerződés Triestre vonatkozó részének teljesítése.

A három hatalom, amely az előzetes tárgyalások egész folyamán a Szovjetunióval szemben egységes tömbként járt el, más napirendi tervet javasolt a következő pontokkal:

1. Az Európában fennálló nemzetközi feszültség okainak, valamint a Szovjetunió és az USA, Nagybritannia és Franciaország közötti kapcsolatok megjavításához szükséges intézkedéseknek a megvizsgálása.

2. A független és demokratikus Ausztria helyreállítására vonatkozó szerződés végleges kidolgozása.

3. A Németország egységének helyreállításával és a német békeszerződés előkészítésével összefüggő kérdések.

4. A román, bolgár és magyar békeszerződés.

A két javaslat közötti egyszerű összehasonlításból is kitűnik, hogy míg a Szovjetunió az európai béke, a nemzetközi helyzet megjavítása szempontjából valóban fontos és időszerű kérdéseket terjesztett elő megvizsgálás végett, ugyanakkor a három nyugati hatalom vagy teljesen megkerült több ilyen problémát, vagy olyan megfogalmazásokban nyújtotta be a felvetett kérdéseket, hogy már magában véve a fogalmazás is a minimálisra csökkentette ezek jelentőségét. Így például a három nyugati hatalom által javasolt pont az európai nemzetközi feszültség okaival és a négy hatalom közötti kapcsolatok megjavítását célzó intézkedésekkel kapcsolatban olyan általános pont, amely igen keveset mond. Ez különösen akkor vált nyilvánvalóvá, amikor világosan lehetett látni, hogy a három nyugati hatalom kormányai a legkövetkezőbb sem szándékoznak megvizsgálni az Európában fennálló feszültséggel és a négy hatalom közötti kapcsolatok megjavításával közvetlenül összefüggő időszerű kérdéseket. Amilyen mértékben folytatódott a viták, annál nyilvánvalóbbá vált, hogy a három nyugati hatalom javaslatát az európai feszültséget előidéző okok kiküszöbölésére és a négy hatalom közötti kapcsolatok megjavítására valóban nem egyéb fírisz szólnamál, amely csupán félrevezetheti a közvéleményt.

Ezt megerősíti a viták kibontakozása egy olyan pont körül, amely vitathatatlanul látszik,

mint például a Németország egységére és a német békeszerződésre vonatkozó pont. A három nyugati hatalom megbízottai csökönnyösen ellenézték azt a szovjet javaslatot, hogy az

II. NÉMETORSZÁG DEMILITARIZÁLÁSA

A három hatalom kormányai még inkább leplezték magatartásukat a szovjet küldöttség által előterjesztett más fontos javaslatok megvizsgálása folyamán. Határozottan ellenézték például a Németország demilitarizálására és a német militarizálás megtiltására vonatkozó szovjet javaslatot és arra törekedtek, hogy megakadályozzák annak a pontnak a napirendre tüzését. Amikor a három hatalom megbízottai mégis kénytelenek voltak beleegyezni abba, hogy a kérdéses pontot felvegyék a napirendre, orélyesen tiltakozni kezdtek az ellen, hogy egyáltalán megemlítsük a potsdami egyezményt és a szovjet fogalmazásban szereplő „Németország demilitarizálásának megtiltására” vonatkozó kitételeket. Mindezt annak ellenére tették, hogy a potsdami értekezleten az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányai a Szovjetunióval együtt tünepélyes fogadalmat tettek Németország teljes lefegyverzésének és demilitarizálásának végrehajtására és arra, hogy nem tűrik a német militarizmus újjászülését.

A szovjet küldöttség arra törekedett, hogy a napirendi kérdésekben megegyezés jöjjön létre és ezért hozzájárult, hogy ebben az értelemben megváltoztassa ennek a pontnak a fogalmazását és hogy ne említse a potsdami egyezményt. Mégis a három nyugati hatalom küldöttei nem voltak hajlandók teljesen elfogadni a pontnak tekinteni a Németország demilitarizálására vonatkozó pontot és azt kérték, hogy ezt a kérdést a napirendben másodsorban tárgyalják, a fegyverkezés és a fegyveres erő csökkentésére vonatkozó pont után — amely szintén a napirend meg nem oldott kérdése maradt.

Ez a kívánság nem véletlen. Ha figyelembe vesszük, hogy a három hatalom olyan formában javasolja a fegyverkezés csökkentésére vonatkozó kérdést, amely a főhangsúlyt nem a fegyverkezés csökkentésére, hanem a fegyveres erők és a fegyverkezés színvonalára és esetleges növelésére helyezi, nem nehéz megérteni, hogy milyen célj követnek a három hatalom megbízottai, amikor háttérbe szorítják a demilitarizálás kérdését. Ők ezt a kérdést a fegyverkezés színvonalához akarják kapcsolni és ennek alárendelni. Ezt a célkitűzést a tárgyalások kezdetén leplezték, majd követtek. Nyíltan kijelentették, hogy a három hatalom kormányai ezennel is intézkedéseket akarnak foganatosítani Németországban a német fegyveres erő helyreállítására és ebben a tekintetben teljes cselekvésszabadságot akarnak biztosítani maguknak.

Az eredmény pedig az, hogy még most is, amikor már a szovjet küldöttség erőfeszítése folytán megegyeztünk a Németország demilitarizálására vonatkozó pont fogalmazásában, a napirendben elfoglalt helyét illetően, a kérdés függőben maradt, hogy a Külügyminiszteri Tanács ülésénél döntsenek-e erre vonatkozólag.

III. A NYUGATI HATALMAK ELLENÉZIK A NÉGY HATALOM FEGYVERKEZÉSÉNEK ÉS FEGYVERES EREJÉNEK CSÖKKENTÉSÉT

A három hatalom küldöttei ugyanazt a taktikát folytatták, — akadályokat gördítettek a megegyezés elé, — akkor is, amikor a négy hatalom fegyverkezése és fegyveres ereje

illető pontban világosan ki kell mutatni a német békeszerződés megkötésének sürgősségét és ennek megfelelően a németországi megszálló csapatok visszavonásának szükségességét.

esökkentésére vonatkozó szovjet javaslatot vizsgálták meg.

Március 5-én a szovjet küldöttség előterjesztette „a négy hatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország — fegyverkezése és fegyveres ereje azonnali csökkentésére” vonatkozó indítványát. A három hatalom megbízottai ellenézték ezt a fogalmazást és ragaszkodtak hozzá, hogy elsősorban is töröljék a fogalmazásból az „azonnali” csökkentésére vonatkozó kitételeket, másodsorban azt akarták, hogy ezt a kérdést foglaljuk bele a három nyugati küldött javaslat általános pontba az európai nemzetközi feszültség okairól s ne szerepeljen ez a pont önálló kérdésként a napirendben.

A szovjet küldöttség arra törekedett, hogy megkönnyítse a megegyezést, ezért közeledett a három nyugati hatalom küldötteinek javaslatához és új indítványt terjesztett elő. Az újabb javaslatból kikereszteltük azt a kitételeket, hogy a négy hatalom azonnal kezdje meg fegyveres erejének és fegyverkezésének csökkentését. Mégis, a három hatalom megbízottai továbbra is ellenetéseket tettek a pontnak a napirendre tüzése ellen és a négy hatalom fegyverkezése és fegyveres ereje csökkentésére vonatkozó kérdést „a fegyverkezés színvonalával” akarták helyettesíteni. Parodi, Jessup és Davies urak megmagyarázták nekünk, hogy mit ért az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányai a „fegyverkezés színvonalán” és milyen célt követnek, amikor egyik kérdést a másikkal akarják helyettesíteni. Magyaránvalóan kitételeket, — mint ahogy ezt május 10-i nyilatkozatomban már hangsúlyoztam, — hogy a három hatalom kormányai ezennel is folytatni akarják a fegyverkezési versenyt és hogy például a francia kormány a Külügyminiszteri Tanács előtt nyíltan fel akarja vetni Franciaország „fegyverkezési színvonalán” emelésének kérdését és általában a három hatalom kormányai egészen el akarják temetni a fegyverkezés csökkentésének kérdését, azzal az ürügyel, hogy „a fegyverkezések színvonalán nem kielégítő”.

Kitűnik ez abból is, hogy a három hatalom megbízottai határozottan ellenézték a négy hatalom — a Szovjetunió, az USA, Nagybritannia és Franciaország — fegyverkezésének és fegyveres ereje csökkentésének kérdésére vonatkozó pont megfogalmazását. E kérdés megvizsgálása helyett inkább általában a fegyverkezés csökkentéséről beszéltek, annak ellenére, hogy jól tudták, a négy hatalom nem hozhat határozatot más országok fegyverkezésének kérdésében.

Ez azt bizonyítja, hogy a három hatalom kormányai nem akarták lehetővé tenni, hogy a külügyminiszteri értekezleten gyakorlati intézkedéseket dolgozzanak ki a négy hatalom fegyverkezése és fegyveres ereje csökkentésére, hanem az egész vitát jelentőségtelen ajánlásokra akarták korlátozni, amelyeknek mindössze „erkölcsi erejük” lett volna, mint ahogy ezt Davies nyíltan kijelentette és ezzel már előre is el akarták gúncolni az egész kérdést.

A szovjet küldöttség nem akarta elmulasztani a legesélyesebb lehetőségét sem a Külügyminiszteri Tanács összehívásának biztosítására és ennek a kérdésnek érdemben való megvizsgálására. Ezért a szovjet küldöttség hozzájárult, hogy terjesszék a külügyminiszterek

elő megvizsgálásra mindkét fogalmazást, amelyekre nézve nem egyeztek meg; a szovjet küldöttség és a három hatalom küldötteinek megfogalmazását.

IV. AZ ATLANTI EGYZEMÉNY ÉS AZ USA KATONAI TÁMASZPONTJAI AZ EURÓPAI FESZÜLT HELYZET LEGFŐBB OKA

Végül az USA, Nagybritannia és Franciaország megbízottai válságot idéztek elő az előzetes értekezlet munkájában és olyan irányvonalat követték, amely nyilvánvalóan a tárgyalások megszakításához vezet. Kategorikusan elutasították, hogy felvegyék a napirendre akár meg nem oldott pontként az Atlanti-Egyezmény és az Angliában, Olaszországban, Franciaországban, Norvégiában, Izlandon, más európai országokban és a Közkeleten létesített amerikai katonai támaszpontok kérdését. Azzal, hogy kitarítottak elutasító magatartásuk mellett, leplezték a három hatalom kormányainak igazi szándékait. Kijelentették, hogy az állításuk, mintha hajlandók lennének megvizsgálni az európai feszültség okait és következményeit és a négy hatalom közötti kapcsolatok megjavításának kérdését, — nem volt egyéb porhintésnél és hogy a valóságban a három hatalom kormányai nem erre törekednek. A szovjet küldöttség éppen ezért javasolta, hogy vegyék fel a napirendre az Atlanti-Egyezmény és az amerikai támaszpontok kérdéséről több európai országban és a Közkeleten, mert figyelembe vette azt, hogy az előzetes értekezleten résztvevő összes felek késznek nyilatkoztak a négy hatalom — vagyis egyfelől a Szovjetunió, másfelől az USA, Nagybritannia és Franciaország — közötti kapcsolatok megjavítására vonatkozó intézkedésekről tárgyalni, ugyancsak késznek nyilatkoztak megvitatni az Európában fennálló feszültség kiküszöbölését célzó intézkedéseket.

Noha az a javaslat, hogy ezt a pontot felvegyék a napirendre, teljesen indokolt volt, mégis már kezdetől fogva a három hatalom képviselőinek határozott ellenállásába ütközött. Kijelentették, hogy nem is akarnak hallani ennek a pontnak a felvetését a napirendre.

Ismeretes, hogy a potsdami határozat értelmében a négy hatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország — kötelezettséget vállalt, hogy nem tűri el a német militarizmus feltámasztását, biztosítja Európa népeinek biztonságát és a jövőben elhárítja az agressziót Németország részéről. Most azonban a három hatalom kormányai egy tömböt alkotnak olyan militarista és rovensvágyó németekkel, mint Adenauer és Speidel, Manneufel, Heusinger, volt hitlerista tábornok és Hitler más cinkosai, katonai szövetséget készítenek elő velük és Németországot nyíltan az északatlanti csoportba sodorják.

Mindezek ellentétben állnak Európa népeinek létérdekeivel, beléértve a német nép nemzeti létérdekeit. Ezeknek és a német néppnek érdekében áll az egység és békeszerződés német állam megalkotása. Hogy a dolgok így állnak, erről tanuskodik többek között a Németországban népszerű mozgalom a militarizálás ellen.

Ez a mozgalom megrögzött a honi rovensvágyó kormányt, amely gazdái parancsára hivatalosan megtiltotta Nyugat-Németországban a népszavazás megtartását Németország demilitarizálására és a német békeszerződés megkötéséért 1951-ben. A három nyugati hatalom kormányai a honi rovensvágyó kormánnyal együtt előkészítik Nyugat-Németország bevonását az agresszív atlanti csoportba, kihasználva azt, hogy Nyugat-Németország velük szemben füg-

gő helyzetbe került. Míg Davies Jessup és Parodi velünk itt a négy hatalom közötti kapcsolatok megjavításával kapcsolatos kérdésekről tárgyalnak, a három hatalom minden eszközzel fokozza az Atlanti Egyezmény keretében Nyugat-Németország mi-lifárlására vonatkozó intézkedéseket és így még jobban növeli az Európában fennálló feszültséget.

Ismeretes, hogy a mi párizsi értekezletünkkel párhuzamosan Nyugat-Németországban, Bonnban is tárgyalások folytak a nyugati hatalmak és a bonni kormány megbízottai között egy nyugatnémetországi reguláris hadsereg megalakítására a volt hitlerista tábornokok vezetésével és katonai szövetség megszervezésére az USA, Nagybritannia, Franciaország és Nyugat-Németország között. Ez a szövetség a Szovjetunió és a népi demokratikus köztársaságok ellen irányul.

A mi értekezletünk idején itt Párizsban katonai és gazdasági szempontból jelentős egyezményt írtak alá Nyugat-Németország, Franciaország, Belgium, Hollandia, Luxemburg és Olaszország szén- és fémiparának egyesítésére (Sehman-terv).

Egyben megszüntették mind azokat a korlátozásokat, amelyeket a Németország lefegyverzésére és demilitarizálására vonatkozó négyhatalmi egyezmény írt elő a nyugatnémetországi ipar számára.

Az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányai Nyugat-Németországnak az északatlanti csoportba való bevonásával arra törekednek, hogy Nyugat-Németország anyagi erőforrásait és embertartalmát agressziós céljakra használják fel, hogy később a német népet ágyútelékeknek használják az északatlanti tömb által előkészített háborúban.

A sajtóban megjelent híradások szerint az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányai most arról tárgyalnak, hogy Törökországot és Görögországot is bevonják az atlanti tömbbe. Ezt nemrégiben Charles Spofford, az atlanti tömb helyettes-külgyminiszteri tanácsának amerikai megbízottja hivatalosan is bejelentette és azt javasolta a tanácsnak, hogy tanulmányozzák Görögország és Törökország teljesjogi tagokként való felvételét az atlanti csoportba.

Mint a sajtó jelenti, Gifford, az USA londoni nagykövete az angol külgyminiszter tudomására hozta ezt.

A francia sajtó Amerikának az a követelésével foglalkozva, hogy Törökországot és Görögországot vonják be az atlanti tömbbe, azt állítja, hogy ez az intézkedés „stratégiai okokból megköveteli Spanyolország bevonását is” az atlanti tömbbe.

Igy az északatlanti tömb szervezőinek tervei napról-napra egy újabb háború előkészítésének egyre konkrétabb formáját ölti. Napról-napra nyilvánvalóbbá válik az Atlanti Egyezmény és az Egyezményben résztvevő kormányok intézkedéseinek igazi jellege. Most már nem tudják eltúlozni, hogy ez az Egyezmény az USA, Nagybritannia és Franciaország vezetőikről agressziós politikájának legfőbb eszközévé alakult. A fegyverkezési verseny, az atombomba használatára vonatkozó tervek kidolgozása, amerikai légi és tengerészeti támaszpontok hálózatának kiépítése, a katonai költségvetések óriási arányú növekedése, a fokozott háborús propaganda és a háborús örület szítása — mindezek az Atlanti Egyezmény következményei.

Nem véletlen, hogy a múlt napokban Taft szenátor az amerikai Arden városban az ugynevezett nemzeti politika kérdésével foglalkozó gyűlésen nyíltan kijelentette: „Az Atlanti Egyezmény a legrealisabb katonai szövetség. E megindítja a fegyverkezési versenyt, a fegyverkezési verseny pedig csaknem mindig háborúhoz vezet.”

Taft szenátor egy másik beszédében a Panama-csatorna társaság május 19-i ülésén nyíltan kijelentette, hogy az Egyesült Államok számára: „a hadviselés idegen nemzetek katonáival olesőbb még akkor is, ha fel kell őket szerelni mintha amerikai csapatokkal harcolnának.

Ily módon meg lehet kimélni az amerikaiak életét.”

Igy áll a helyzet az Atlanti Egyezményt kezdeményező amerikaiak terveihez az idegen hadseregek katonáinak ágyútelékként való felhasználására, vajjon létezhet-e őszintébb nyilatkozat az Atlanti Egyezmény alapján Franciaországnak, Nagybritanniának és más nyugateurópai országoknak, ugynevezett Nyugat-Németországnak nyújtandó ugynevezett katonai segítség céljairól? Ez a nyilatkozat megérdemli, hogy az északatlanti tömbben résztvevő országok minden férfitájkán, minden nőjének tudomására hozzák, beleértve a francia nőket és férfiakat is. Ez a nyilatkozat megmutatja, hogy a tömböt kezdeményező amerikaiak milyen tervekkel fűznek az ugynevezett „segélynyújtáshoz”. Az ő elképzelésük egyszerű! Hajlandók pénzt adni és ezt az európaiaknak verükkel kell megfizetni. Vajjon az amerikai politikusoknak ezek a nyílt beismerései nem bizonyítják-e azt, hogy az Atlanti Egyezménynek és az amerikai támaszpontok létesítésének semmi köze sincsen az Egyezményben résztvevő országok önvédelméhez, mivel tudvalevőleg ezeket az országokat senki sem fenyegeti. Vajjon ezek a nyilatkozatok nem bizonyítják-e azt, hogy az Egyezmény nyilvánvalóan támadó jellegű és nemcsak, hogy nem járul hozzá az európai béke megszilárdításához, hanem ellenkezőleg, a béke aláaknázása célja; növeli az Európában fennálló feszültséget és még inkább elmérgesíti a négy hatalom közötti kapcsolatokat.

A tények azt bizonyítják, hogy éppen az Atlanti Egyezmény idezi elő Európában a maximális feszültséget. Ennek az álltának a helyessége napról-napra beigazolódik. Ezek a tények azt mutatják, hogy az Egyezmény keretében lázas tevékenység folyik egy új agressziós háború előkészítésére. Ez abban jut kifejezésre, hogy az Egyezményben résztvevő országok egyre inkább felduzzasztják katonai költségvetésüket, fokozzák a fegyverkezési versenyt, stratégiai nyersanyagokat halmoznak, egyre inkább növelik fegyveres erejük létszámát, egyre több katonai támaszpontot és katonailag megerősített pontokat létesítenek. Csupán a legutóbbi két év folyamán az északatlanti tömbben résztvevő európai országok csaknem megkétszereztek katonai kiadásukat, az Egyesült Államok pedig háromszorosára növelte katonai kiadását. Az atlanti tömböt kezdeményező országok — az USA, Nagybritannia és Franciaország — fegyveres ereje több mint ötmillió emberre emelkedik és ennek a három országnak hadsereglétszáma rendszeresen növekedik. Ez a létszám több mint kétszeresen felülmúlja a Szovjetunió jelenlegi fegyveres erejének létszámát.

Ismeretes, hogy amerikai diplomaták, tüzeltemberek, tábornokok és tengernagyok beutazzák Nyugat-Európa és a Közel-Kelet különböző országait mindenféle alamizsnával, megfélemlítéssel és zsarolással kényszerítik ezeket az országokat a régi amerikai katonai támaszpontok kiépítésére és újabbak építésére. Nem titok, hogy a katonai támaszpontok láncolatában, amelyekkel az USA körülvonja Európát és a Közel-Keletet, a brit szigeteknek a legfőbb láncszem szerepét szánja. Angliát, mint ismeretes, az amerikai katonai légihaderő már régóta támaszpontul használja. A sajtóban részletesen közölt adatok szerint Anglia területén jelenleg legkevesebb 20 amerikai katonai támaszpont van, amelyek nagyrésze az ország keleti vidékein fekszik.

Az Egyesült Államok a katonai repülőterek tucatjainak láncolatát létesíti Franciaországban, Nyugat-Németországban, Izlandon, Grönlandon, Olaszországban, Észak-Afrikában és a Közel-Keleten.

Meglehetősen nagy érdeklődést tanúsít az amerikai hadvezetés az Földközi-tengeri szigeteknek, mint például a Balczárók, Korzika, Szardínia, Kréta, Rhodos, Ciprus és más szigeteknek, amelyeket az amerikai militaristák „elsüllyeszt-hetetlen anyahajóknak” neveznek. A sajtóban közölt hírek rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államokban jelenleg tárgyalások folynak újabb hadászati támaszpontok megszervezésére Törökországban, Szudánban, Tripolisban és

Francia-Marokkóban és hogy meg-egyeztek a francia kormánnyal hét amerikai légitámaszpont létesítésére névben Francia-Marokkóban.

E tényeket figyelembevéve, lehet-e azt állítani, hogy mindezek a katonai intézkedések „védekező” jellegűek és hogy „békés” célokat követnek? A tények semmibevevése nélkül, nem lehet ezt állítani.

Természetes, hogy a Szovjetunió a négy hatalom külgyminiszterelnékek értekezletén meg akarja hallgatni az Egyesült Államok, Franciaország és Nagybritannia véleményét ebben a kérdésben és éppen ez magyarázza meg, hogy javaslatot terjesztettünk elő az Atlanti Egyezmény és az amerikai támaszpontok kérdésében. Nem véhetjük komolyan a három hatalom megbízottainak az európai feszültség kiküszöbölésére és a négy hatalom közötti kapcsolatokat megjavítására vonatkozó kijelentéseit, ha ugyanakkor a három nyugati hatalom kormányai nem akarnak a Külgyminiszteri Tanács elé terjeszteni két olyan fontos kérdést, mint az Atlanti Egyezmény és az amerikai támaszpontok kérdése.

De a három hatalom megbízottai nemcsak azt ellenzik, hogy ez a két kérdés a Külgyminiszteri Tanács napirendjén szerepeljen, hanem kategorikusan elutasítják azt a javaslatot is, hogy meg nem oldott kérdéseket kerüljenek a Külgyminiszteri Tanács elé. (Vagyis olyan kérdéseket, amelyet magának a külgyminiszterek értekezletének kell eldöntenie. Szerk.)

V. AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK, NAGYBRITANNIA ÉS FRANCIAORSZÁG KORMÁNYAIT TERHELI A FELELŐSSÉG AZ ÉRTEKEZLET ALÁAKNÁZÁSÁÉRT

Ez azt bizonyítja, hogy a három hatalom valójában nem akarja felszámolni az európai feszült helyzetet és ezt fenn akarja tartani agressziós céljai érdekében. Ez annyit jelent, hogy további katonai tömböket akarnak létrehozni a Szovjetunió és a népi demokratikus köztársaságok ellen és akcióikat a tárgyalások színterén meg akarják rejteni.

Különösen kiütök ez a következő tényekből: Május 31-én a három hatalom kormánya jegyzéket intézett a szovjet kormányhoz. A jegyzékben ismét meg akarják kerülni a főkérdéseket — az Atlanti Egyezmény és az európai és közéleti amerikai támaszpontok kérdését, — hogy megakadályozzák, hogy ezeket a kérdéseket a négy hatalom külgyminiszterei megvizsgálják. Már akkor látni lehetett, hogy a jegyzékek küldésével az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai alá akarták aknázni a külgyminiszterhelyettesek értekezletét és meg akarták akadályozni a megegyezést.

A szovjet kormány erre a jegyzékre június 4-én adott válaszában kijelentette, hogy éppen úgy mint eddig, ezután is szükségessé és hasznosnak tartja a négy hatalom Külgyminiszteri Tanácsának mielőbbi összehívását az európai feszült helyzet megszüntetésére és a béke megerősítésére vonatkozó legfontosabb kérdések megvitására.

A szovjet kormány a külgyminiszterhelyettesek értekezletének folytatása mellett foglalt állást, hogy megegyezésre jussanak a Külgyminiszteri Tanács napirendjéről illetőleg és hogy foglalják be a napirendbe meg nem oldott kérdésekként az Atlanti Egyezmény és az amerikai támaszpontok kérdését.

A szovjet kormány kijelentette, hogy az amerikai támaszpontokra és az Atlanti Egyezményre vonatkozó kérdés nyílt megvitatása — jelentékenyen enyhítendő az európai feszültséget és megkönnyítendő a külgyminiszteri értekezlet munkáját, mert ez a két kérdés a főoka a Szovjetunió és a három hatalom közötti kapcsolatok elmérgesedésének. A szovjet kormány egyben kijelentette, hogy hajlandó haladéktalanul elküldeni megbízottját Washingtonba a Külgyminiszterek Tanácsának értekezletére, míhelyt a külgyminiszterhelyettesek párizsi értekezletén pozitív irányban megoldják az Atlanti Egyezmény és az amerikai támaszpontok napirendre tűzésének kérdését.

A közvélemény nyomására a három hatalom kormányai kénytelenek voltak elfogadni a szovjet kor-

mánynak a párizsi értekezlet folytatására vonatkozó javaslatát.

De a három nyugati hatalom megbízottainak későbbi magatartása a párizsi értekezleten azt bizonyította, hogy az értekezlet folytatásának elfogadása részükről nem volt őszinte. A három hatalom megbízottai június 4. után nem terjesztettek elő semmiféle javaslatot, amely megkönnyítette volna a megegyezést a napirend tekintetében, sőt ellenkezőleg, éppúgy, mint azelőtt, meghusították a megegyezést.

Ahelyett, hogy komoly kísérletet tettek volna a megegyezésre, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai június 15-én újabb jegyzéket intéztek a szovjet kormányhoz. Jegyzékükben éppúgy, mint azelőtt, a Külgyminiszteri Tanács összehívását ahhoz a feltételhez köthették, hogy a szovjet kormány mondjon le az Atlanti Egyezményre és az amerikai támaszpontokra vonatkozó javaslatáról. A nyugati hatalmak jegyzékükben felvetették a párizsi értekezlet munkáitainak megszüntetését.

Ezzel a három nyugati hatalom kormányai ismételen bebizonyították, hogy nem óhajtják biztosítani a négy külgyminiszter értekezletének összehívását az európai béke megerősítése szempontjából legfontosabb kérdések megvizsgálására. A szovjet kormány természetesen, mint eddig, most is abból indult ki, hogy szükségesnek tartja az európai helyzet megjavítására és a béke fenntartására vonatkozó időszerű és sürgős kérdések megvizsgálását a külgyminiszteri értekezleten. Ezért a szovjet kormány nem érthetett egyet a külgyminiszterhelyettesek párizsi értekezletének megszüntetésével és azzal, hogy a három nyugati hatalom megkísérli megkerülni az amerikai támaszpontok és az Atlanti Egyezmény kérdését.

A szovjet kormány a három nyugati hatalom megbízottainak június 20-án átnyújtott jegyzékében ismét leszögezte, hogy hajlandó haladéktalanul elküldeni megbízottját Washingtonba a külgyminiszterek értekezletére, míhelyt a külgyminiszterhelyettesek Párizsban megegyeznek arra nézve, hogy felvegyék a napirendre az amerikai támaszpontok és az Atlanti Egyezmény kérdését, mint olyan pontokat, amelyekre nézve nem egyeztek meg. A szovjet kormány kimutatta a külgyminiszterhelyettesek előzetes értekezlete folytatásának szükségességét, hogy megegyezésre juthassanak az említett szovjet javaslatok napirendre tűzésének kérdésében.

A szovjet kormány legutóbbi jegyzékében rámutatott arra, hogy nem nyugodhatik bele, hogy míg a három nyugati hatalom által felvetett valamennyi kérdést felvették a napirendre, az Atlanti Egyezményre és az amerikai támaszpontokra vonatkozó szovjet indítványt a nyugati hatalmak elutasítsák, mivel ez hátrányos helyzetbe juttatná a Szovjetuniót.

A szovjet kormány rámutatott arra is, hogy egyáltalán nem ellenzi, hogy a Szovjetunióval, Kínával, Lengyelországgal, Csehszlovákiával, Magyarországgal, Romániával, Bulgáriával, Finnországgal és végül Franciaországgal és Angliával megkötött kölcsönös segélynyújtási szerződéseit a Külgyminiszterek Tanácsa megvizsgálja, ha a nyugati hatalmak ezt óhajtják.

De a három hatalom kormányai folytatják gáncoskodó taktikájukat és minden indok nélkül elutasították az amerikai támaszpontokra és az Atlanti Egyezményre vonatkozó szovjet javaslatokat és ezzel a külgyminiszterhelyettesek munkálatai nyílt aláaknázásának útjára léptek, anint azt itt az ülszen az USA, Nagybritannia és Franciaország megbízottai nyíltan ki is jelentették.

A három kormányoknak ez a lépése teljesen leleplezi párizsi megbízottaik nyilatkozatainak képmutató jellegét, melyek szerint a nyugati hatalmak kormányai valóban a Szovjetunió és a nyugati hatalmak közötti kapcsolatokat megjavítását és az európai feszültség kiküszöbölését óhajtanák.

Ezeknek a tényeknek a megvilágításában figyelemre méltók az amerikai, angol és francia sajtónak azok a hírei, melyek nyíltan leleplezik a három nyugati hatalomnak azt a tervét, hogy a közeljövőben

összehívják az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország külgyminiszterének értekezletét. Nem csinálnak titkot abból, hogy ennek a háromhatalmi értekezletnek az előkészítése a mi értekezletünkkel párhuzamosan történik.

Nem titok az sem, hogy a három hatalom értekezletének célja újabb intézkedések elfogadása az amerikai, angol és francia kormány részéről az atlanti tömb támadó terveinek megvalósítására, Németország militarizálására, a fegyverkezési verseny fokozására, újabb és újabb amerikai katonai támaszpontok létesítésére Európában és a Közel-Keleten.

A három nyugati hatalom megbízottai azzal, hogy elutasították az Atlanti Egyezmény és az amerikai támaszpontok kérdésének meg nem oldott pontokként való napirendre tűzését, a három hatalom megbízottai bebizonyították, hogy kormányai nem is gondoltak komolyan a Szovjetunióval való megegyezésére az európai feszültség kiküszöbölésére, a négy hatalom közötti kapcsolatokat megjavítására — hanem épp ellenkező célokat követnek, egy újabb háború előkészítését.

VI. BEFEJEZÉS

Ertekezletünk egész lefolyása megmutatta, hogy a három nyugati hatalom kormányai el akarnak gáncolni minden olyan kérdést, amely a négy hatalom közötti kapcsolatokat tényleges megjavításához vezetne. A nyugati hatalmak megbízottai úgy járnak el, mintha nem értenék miről van szó és mintha nem értenék, miért nem fogadjuk el az ő álláspontjukat.

A szovjet küldöttség türelemmel arra törekedett, hogy megegyezés jöjjön létre a napirend kérdésében. Mi abból a tényből indulunk ki, hogy a világ népeit nem szólámok és általános viták, hanem a béke fenntartására irányuló gyakorlati intézkedések érdeklik.

A mi értekezletünk lehetővé tette a tanácskozásokon résztvevő összes felek igazi állásfoglalásának tisztázását az európai helyzetet illető főbb kérdésekben.

A szovjet küldöttség kormánya utasításait követve három hónapon át erőfeszítést tett, hogy megegyezésre jusson. Egész sor fontos kérdésben közeledett a három nyugati hatalom megbízottainak álláspontjához. Magától értetődik, hogy leleplezte a három hatalom kormányainak azt a kísérletét, hogy szabadkezelt kapjanak a fegyverkezési verseny folytatására, a Nyugat-Németország militarizálására, katonai tömbök létrehozására és arra irányuló politikájukban, hogy újabb amerikai katonai támaszpontokat létesítsenek idegen országok területén.

Ami azonban a három hatalom megbízottainak mai kijelentését illeti, az előzetes értekezlet munkálatainak megszüntetésével kapcsolatban, ez csupán olyan akciónak minősíthető, amelynek célja a Külgyminiszteri Tanács összehívásának megakadályozása.

Magától értetődik, hogy az előált helyzettől a három kormányt — az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányait — terhel a felelősség, mert megakadályozták a megegyezést és rá akarták kényszeríteni feltételeiket a szovjet küldöttségre, amikor elkezdték a szovjet javaslatok napirendre tűzését. Olyan fogalmazásban akarták a lényeges kérdéseket napirendre tűzni, ami szabad kezelt biztosított volna számukra a háború előkészítő politikájuk további folytatására a fegyvergyárosok, az amerikai, angol és francia monopolisták javára, akik többek között a népek véréből.

Az értekezlet során bebizonyult, hogy az USA, Nagybritannia és Franciaország kormányai nem az európai helyzet enyhítésére, hanem még nagyobb feszültség előidézésére törekednek. Világos, hogy a Szovjetunió nem járulhat ehhez hozzá. A Szovjetunió, mint ahogy J. V. Sztálin generálisizmusa, a Szovjetunió miniszterelnöke a „Pravda” munkatársának ez év február 17-én adott nyilatkozatában kijelentette: „Ami a Szovjetuniót illeti, ezután is szilárdan folytatja a háború megelőzésének, a béke megőrzésének politikáját.” A szovjet kormány meggyőződése, hogy ez megfelel nemcsak a Szovjetunió, hanem az összes népek létezésének.

A háztáti dolgozó földművesek sikeresen járulnak hozzá Kolozsvár zöldségellátásához

Hajnali 4 óra tájban már sorakozni kezdenek a háztáti dolgozó földművesek zöldséggel megrakott szekerei a Mihai Viteazul-terti háztáti szövetkezet zöldségátvevő központja előtt. A dolgozó földművesek korán reggel behozák a zöldséget s egyetlen porcot sem veszítenek a munkaidőből. Átadják a szövetkezetnek, amely idejében szétosztja a különböző elárúsító szervek között s így biztosítja a város dolgozóinak a friss zöldséggel való ellátását.

A felvilágosító munka és a szövetkezet által a termelőknek nyújtott jelentős anyagi segítség eredménye, hogy a kolozsvári piac zöldség-ellátása bőségesen biztosított van. Az összes üzemek és intézmények étkezési mind a háztáti szövetkezet által vásárolt zöldségből fedezik szükségleteiket. A „Victoria” szövetkezet piaci elárúsítói és üzletoi nagyrésztben szintén a háztáti szövetkezetől vásárolt zöldséget árulják.

A zöldségtermesztésre szerző-

dést kötött háztáti szegény- és középparasztok, valamint a kolozsvári és szamosfalvi bolgár kertészek, alig 1 hónap leforgása alatt több mint 2 millió 800 ezer lej értékű zöldséget értékesítettek szövetkezeti úton. Mi sem bizonyítja jobban, hogy a dolgozó földművesek részére előnyösebb a zöldség szövetkezet utján való értékesítése, mint az, hogy a háztáti szövetkezet eddig közel 1 millió lej értékű olyan zöldséget is vásárolt fel a termelőktől, amelyre a tavasszal nem kötöttek szerződést. Így Jakab Ferenc háztáti dolgozó földműves 34 árú kötött szerződést; a szerződés alapján olyan zöldségeket termelt, mint hagyma, paradicsom és káposzta, amelyeket a szövetkezet csak később vásárolt. Jakab Ferenc azonban már eddig is több mint 40 ezer lej értékű korai zöldséget értékesített a szövetkezet utján, amelyre nem kötött szerződést. Csiki Sándor háztáti dolgozó földműves közel 30 ezer lej értékű szerződés nélkül termelt

salátát, spenótot és más zöldséget adott át a szövetkezetnek. Simon Károlyné 59 áron termelt szerződéses zöldséget, a szerződés nélkül termelt zöldségéből 6 is 45 ezer lej értékben adott el a szövetkezetnek.

A kolozsvári és szamosfalvi bolgár kertészek is a háztáti szövetkezet utján értékesítik zöldségeiket. A többi között Ivanov Nedelko kolozsvári bolgár kertész 4 hektárra kötött szerződést. Június 5-én kezdte meg a zöldségszállítását és június 21-ig 17 ezer 383 kiló zöldséget adott át a szövetkezetnek.

Ez a néhány adat is bizonyítja, hogy a háztáti szövetkezet szép eredményeket ért el a város dolgozóinak zöldséggel való ellátása során. Ennyi azonban még nem elég. A szövetkezet feladata az is, hogy olcsó árú hozzon a piacra, letörje az üzlekedők által felvert magas piaci árakat, mert ezen keresztül emeli a dolgozók életszínvonalát, erősíti a munkás-paraszt szövetkezetet.

A Vöröskereszt Torda-rajoni szervezete az egészségvédelem jobb megszervezéséért

TORDA. — (Tudósítónktól.) A Vöröskereszt tordarajoni szervezete terv szerint dolgozik. Az üzemekben, vállalatoknál és intézményeknél 39 városi és 24 vidéki szervezet látta el az egészségvédelmet. Fálvokon a lakosság egészségvédelméért a Vöröskereszt szervezetek ellenőrző munkát végeztek. A rajon területén 85 Vöröskereszt-szervezet ellenőrizte az udvarok és a kuttak tisztántartását. A tanuló ifjuság egészségvédelméért 25 Vöröskereszt-szervezet gondoskodik.

Torda-rajonban a Vöröskereszt-szervezet, az egészségügyi hálózat kiszélesítéséért munkaversenyt indított. Így a rajoni

orvosok, a Vöröskereszttel karöltve egyszerű eredményeket értek el a különböző járványos betegségek megelőzésében. Hivatalos kimutatás igazolja, hogy a betegségek száma jóval kisebb, mint 1949-ben volt.

A Vöröskereszt egyik igen fontos feladata az új káderek képzése. Ezért a rajonban az elmúlt hónap folyamán 4 „Egészségvédelemre kész” tanfolyamot indítottak. Így a rajon területén 8 tanfolyam működik. A tanfolyamokon a hallgatók elsajátítják az első segélynyújtáshoz szükséges szakismereteket.

A Torda-rajoni néptanács egészségügyi osztálya a Vöröskereszt-szervezettel karöltve, fal-

vakon egészségügyi előadásokat tartott, ahol a dolgozók megvitatták az egészségügyi kérdéseket. Ezenkívül a rajonban 54 egészségügyi olvasóköri működik. Ezek a rajoni néptanács egészségügyi osztályának irányításával elősegítik az első segélynyújtási helyek munkáját.

A Vöröskereszt tordarajoni szervezete tevékenyen bekapcsolódott a békeiv-aláírási kampányba. Torda városban és fálvokon a Vöröskereszt-szervezet aktivistái a békebiztonsággal karöltve felvilágosító, mozgósító munkát végeztek, aláírást gyűjtöttek.

N. M.

Hírek a tanévzárásról

JÓ EREDMÉNYEK A ZILÁHI KÖZÉPISKOLÁKBAN

ZILÁH. — (Tudósítónktól.) A zilahi három középiskola tanulói a vizsgaeredményeiről tanuszkodnak, hogy a növendékek ebben az évben fokozott igyekezettel sajátították el a leadott tananyagot. Mindhárom iskola esetében az idén fejlődés állt be a múlt évi eredményekhez képest.

A vizsgacsata sikere az iskolákban rendezett versenyeknek tulajdonítható. Az IMSZ alapszervezetek által kezdeményezett versenyekbe örömmel kapcsolódtak be a tanulók. Ez biztosította az iskolák és a növendékek fejlődését. Így például a zilahi 2. számú liceumban egyetlen IMSZ-tag sem bukott meg. Ebben igen nagy része van az IMSZ ottani alapszervezete felvilágosító és mozgósító munkájának, valamint a bírálat és önbírálat egyre fokozottabb használatának. Ugyanígy, komoly

fejlődés állapítható meg a zilahi tanítónőképzőben is. Ebben az iskolában a növendékek tanulmányi eredménye meghaladja a 7.50 általánost. De nem maradt le a fejlődésben a zilahi 1. számú liceum sem.

Kozma Ervin

A SZAMOSUJVÁRI MAGYAR ELEMIS ISKOLA 23 VÉGZETT NÖVENDEKE KÉSZÜL KÖZÉPISKOLÁBA

SZAMOSUJVÁR. — (Levelezőnk-től.) Kedves ünnepséggel zárult az iskolai év a szamosujvári hét osztályos elemi iskolában. Az iskola ezévi mérlege azt mutatja, hogy tanulmányi téren minőségi fejlődés állt be itt. Köszönhető ez a szovjet pedagógiai módszerek alkalmazásának, tanuló körök és csoportok szervezett munkájának, s az elmélyültebb egyéni tanulásnak. Az ifjuság szervezetek tevékeny működése

ugyancsak komoly segítséget jelentett az iskola életében.

A VII. osztály eredményes elvégzése után, 23 növendék szándékszik tovább tanulni, hogy főként gyakorlati munkaterületen helyezkedhessenek majd el. Heten közülük fém- és vasipari szakiskolába jeleztek, elöl magukat, ugyancsak heten tanítónői és óvónői pályára készülnek. Őt tanuló a dési liceumban szándékszik tovább tanulni azzal az elhatározással, hogy később a főiskolába, végül a szakra iratkoznak. Egy tanuló villamosipari középiskolát, egy a rajzművészeti, egy a szövetkezeti, végül egy a kereskedelmi középiskolát választotta tovább tanulás céljából.

Ez a tény egymagában is beszédesen tükrözi milyen sokoldalú lehetőséget biztosított országunkban a Párt és a kormány a dolgozóknak tanulni vágyó gyermekei részére.

Kiss Endre

A szamosujvári napközi otthonban gondosan nevelik a gyermekeket

SZAMOSUJVÁR. — (Tudósítónktól.) A Párt irányításával Szamosujváron a RDNSZ-szervezet, 1948-ban napközi otthoni létesített. A napközi otthonban 25 gyermeket láttak el táplálékkal és szükség szerint ruhaneművel. A RDNSZ 1949 októberig gondoskodott a gyermekekről, fenntartotta az otthon. Műsoros estek, jövedelmek és egyéb bevételre fordított erre a célra.

Szamosujvár volt ideiglenes birtokos 1949 októberben átvette a napközi otthon gondozását. Azóta az otthonban elhelyezett gyermekek

száma 66-ra emelkedett. Az épület tágas, szellős, az egészségügyi követelményeknek megfelel. A gyermekek részére fürdőszobát rendeztek be. Kényelmes játszótér is létesítettek, ahol reggel 7-től este 8-ig játszanak a gyermekek.

A városi néptanács nagy gondot fordít a napközi otthon fenntartására, hogy a dolgozóknak gyermekei megfelelő ellátásban és nevelésben részesüljenek. A napközi otthonnak gondosan művelt zöldséges kertje van. A baromfiudvaron libákat, csirkéket nevelnek, így oldják meg

a husellátás kérdését.

A gyermekeket Salamon Dezsőné és Botis Mária gondozzák. Ezenkívül az orvosok rendszeresen ellenőrzik a napközi otthonban a tisztaságot.

A szamosujvári napközi otthon még fokozottabban kell támogatnia a néptanácsnak és a RDNSZ-szervezetnek. Gondoskodniuk kell arról, hogy a hiányzó berendezéseket és konyhai felszereléseket minél előbb kiegészítsék.

G. J.

Színház - Mozi - Opera

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Kedden, június 26-án este 8 órakor: **Csongor és Tünde.** (Másodszor.) A „Szentgyörgyi István” színművészeti intézet vézós növendékeinek előadása.

MOZI:

POPULAR MOZGO: Győz az élet. Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt 10 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGO: Híradó — Megváltozott föld — Puskin — Trópusok alatt — Tudomány és Technika II. sz. — Csendes tisztás, színes rajzfilm.

CAPITOL MOZGO: Győz az élet. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ MOZGO: Az orvosadás leánya. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MUNKÁS MOZGO: Döntő fordulat. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. **VOROS CSILLAG MOZGO:** Ludas Matyi. Előadások kezdete: 4, 6, és 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

URANIA MOZGO: A hét hős. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

AZ ÁLLAMI TUDOMÁNYOS ÉS TANKÖNYVKIADÓ mezőgazdasági sorozatában legújabb megjelentek:

A kollektív gazdaságok tagjainak jogai és kötelességei.	Ára 5 lej
Hogyan állítjuk össze a kollektív gazdaság költségvetését?	Ára 13 lej
Mezőgazdaságunk további sikerei felé	Ára 14 lej
A kukorica termesztése és nemesítése	Ára 12 lej
A gabonafélék ápolása	Ára 10 lej

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Felhőtlen, nyugati és északi tartományokban záporos, zivatar. Mérsékelt déli-délnyugati, nyugaton megélnkülő nyugati-északnyugati szél. A meleg nyugaton mérséklődik, keleten és délen tovább tart.

A ZENEMŰVÉSZETI ELEMIS ÉS KÖZÉPISKOLA igazgatósága közli, hogy június 28-án este 8 órakor az „Egyetemiek Házában” tartják az évvégi hangversenyt, amelyet az iskola ének- és zenekara ad.

A RDNSZ I. KERÜLETI, valamint az V. kerületi szervezete férfi és női fehérmű szabásati tanfolyamot indít. A tanfolyamon részt vehetnek RDNSZ-tagok és háziasszonyok.

A VÁROSI NÉPTANÁCS kereskedelmi ügyosztálya közli, hogy június 25-én megkezdtek az ételolaj és cukor osztását.

A „CLUJUL” Állami Kereskedelmi Vállalat közli, hogy június 25-től a családtagok részére is árusít pontcípőket D1-es ruházati könyveskéré.

ITZKOVITS ADOLF Cluj, Str. Józsa Béla Nr. 35, si copii minori Susana Gizela, Silvia Agneta am depus cerere la Sfatul Popular Cluj a fi schimbat numele de familie Itzkovits in acela de „Ezer”

A „GYŐZ AZ ÉLET” című új román filmalkotás, tekintettel a film iránt megnyilvánult igen nagy érdeklődésre hétfőtől a **NÉPMOZGÓBAN (POPULAR)** is vetítik. — Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt 10 órakor matiné.

APRÓHIRDETÉS

KÉTSZEMÉLYES rökámé, asztal, 4 szék, büffé eladó. Arany János-utca 13. Harasztosi földszint 2. (Sétatér). — **ELADÓ** Blaupunkt 4+2 rádió, jégszekrény, hordozható írógép kifogástalan állapotban. Bolinteanu-utca 10 szám. — **VE-SZEK** nagy zománcozott „Vesta” főzőkályhát, Albinei-utca 79. Érdeklődni 12—17 óra között. — **FEKETE** hármas ruhaszekrény eladó. Cim a kiadóban. — **ELADÓ** jó állapotban lévő szteppelt mély gyermek-kocsi, női átmeneti kabát, 22-es, 24-es gyermekcipő. Mikes-utca 27. — **VESZÜNK** tizedes mérleget és 50—100 literes rézüstöt, kaflinnal. Telefon: 13—72.

LOTTÓ SPECIAL

(Különleges Lottó)

Egy számmal is nyerhet!

HUZÁS JÚNIUS 27-ÉN!

Egy sorsjegy ára 100 lej.

Siessen — vegye meg sorsjegyét!

HETI LOTTÓ

A június 25-i huzás eredménye: 84, 6, 82, 79, 42, 33, 70, 1, 76, 37

Prémium az I., II. és III. csoportban: 799.093 lej

SPORT

A SPORHTÁROZAT KÉTÉVES FORDULÓJÁNAK TISZTELETÉRE A KOLOZSVÁRI HALADÁS, LOKOMOTIVA ÉS VASAS USZÓI 15 UJ ORSZÁGOS REKORDOT ÁLLÍTOTTAK FEL

KOLOZSVÁR. — A RMP KV Politikai Irodájának a tesinevelés és a sport ösztönzése és állandó fejlesztése érdekében hozott határozata kétéves fordulójának tiszteletére, a kolozsvári sportközösségek az elmúlt napokban összesen 15 új országos uszó-rekordot állítottak fel. **A Haladás** uszói Marosvásárhelyen a női ifjusági versenyszámokban a 4x50 m, 6x50 m, 10x50 m. gyorsváltó, 3x100 m. vegyes, az ifjusági fiú versenyzők a 6x50 és 10x50 m. gyorsuszában állítottak fel új rekordot, míg az elmúlt napokban Nagyváradon négy rekordot értek el.

A kolozsvári Vasas uszók közül Aranyosi az 50 m. férfi gránát

uszában 46.8 mp-es idővel, míg az 50 m. ifjusági fiú gránát uszában Bara 55.8 mp-es idővel ért el új országos rekordot.

A Lokomotiva sportközösségének versenyt három új országos rekordot állítottak fel. Az 50 m. ifjusági gránát uszában a temesvári Becseiler 50 másodperccel, a 4x50 m. női ifjusági gyorsuszában Dobrovski, Eisenstedter, Apostol és Stanescu összeállítási Lokomotiva csapat 2.57 mp-el, a 6x50 m. ifjusági gyorsuszában pedig a Borza, Pufan, Rátz, Gaina, Mózes és Caciula összeállításban a vasutasok 3.23 mp-es idővel állítottak fel új országos rekordot.

A KOLOZSVÁRI SPÁRTÁK NŐI ÉS FÉRFI RÜPLABDA CSAPATA VERETLENÜL NYERTE A TARTOMÁNYOK KÖZÖTTI BAJNOKSÁGOT

KOLOZSVÁR. — A dohánygyáriak pályáján rendezték meg nagy érdeklődés mellett a Spárták tartományok közötti röplabda bajnokságát, amelyen a legnagyobb sikerrel a kolozsvári Spárták sportközösségéhez tartozó csapatok szerepeltek. Férfi csapatversenyben tartományok szerint: 1. Kolozs 8 p. 2. Radna 7 p. 3. Maros 5 p. 4. Nagybánya 5 p. 5. Szeben 5 p. A női csapatversenyben: 1. Kolozs 6 p. 2. Szeben 5 p. 3. Radna 4 p. 4. Nagybá-

nya 3 ponttal. A győztes csapatok és a hejyezettek a központi szakszervezeti bizottság szép kivitelezésű serlegeit és emléklapoktjait kapták.

KETTŐS ÖKÖLVIVÓ MÉRKŐZÉS

volt szombaton és vasárnap Kolozsváron. Medgyes ökölvívó válogatottja 7:5 arányban győzött a kolozsvári Lokomotiva ellen, míg a Herbák János—Vasas mérkőzés 10:6 arányban a börtgyáriak győelmével végződött.

A TARTOMÁNYI LABDARUGÓ BAJNOKSÁGBAN

a tavaszi forduló befejeződött. Az elmúlt csütörtökön Egeresen lejátszott Tuxtilla—Láng mérkőzés 4:4 (4:2) arányban döntetlenül végződött.

Világosság

Felolós szerkesztő: LAZAR JOZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 10—11.